

AKTIVA A JEJICH STRUKTURA, OCEŇOVÁNÍ

5.3 DLOUHODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK - podstata, charakteristika, oceňování, postupy účtování, vykazování v rozvaze, odlišnosti vůči mezinárodní regulaci dle IAS/IFRS.

Vymezení dlouhodobého finančního majetku

Dlouhodobý finanční majetek je ten, u něhož při pořízení má účetní jednotka záměr jej držet po dobu delší než dvanáct po sobě jdoucích měsíců, tzn. že předpokládá získávat z jeho dlouhodobého držení určité užitky (dividendy), ale také práva na ovládání řízení, podílení se na likvidačním zůstatku apod.

Druhy dlouhodobého finančního majetku

Cenné papíry a podíly, dlouhodobé půjčky a úvěry subjektům, se kterými je účetní jednotka majetkově propojena, vklady formou tichého společníka do jiné obchodní společnosti a dlouhodobě uložené vlastní peněžní prostředky na bankovních účtech.

Cenné papíry

cenný papír je listina nebo záznam v zákonem stanovené evidenci, s nímž je spojena existence a právní osud určitého subjektivního práva. Obecně se s CP spojuje právo:

- a) na účast na právnické osobě nebo majetku – majetkové cenné papíry
- b) na peněžité plnění – dluhové cenné papíry, obligace

dlouhodobé cenné papíry - majetek, který účetní jednotka bude držet déle než 1 rok. Účetní jednotka účtuje samostatně o:

- podílech v ovládaných a řízených osobách (min. 40% hlasovacích práv)
- podílech v účetních jednotkách pod podstatným vlivem (min. 20% hlasovacích práv)
- ostatních dlouhodobých cenných papírech a podílech.

Druhy cenných papírů

Akcie

Zatímní listy

Poukázky na akcie

Opční listy

Šeky

Náložní listy, skladištní listy, skladové listy – používají se např. při lodní přepravě

Dluhopisy

Směnky

Oceňování dlouhodobého finančního majetku

Oceňování se liší podle okamžiku, ke kterému o DFM účtujeme:

a) účtování k okamžiku vzniku účetního případu:

jmenovitá hodnota – peněžní prostředky, ceny

pořizovací cena – cenné papíry

b) účtování k rozvahovému dni (přecenění):

reálná hodnota – obchodovatelné cenné papíry, ostatní cenné papíry, tzv. realizovatelné cenné papíry

ekvivalence – majetkové účasti
pořizovací cena – majetkové účasti, dluhopisy držené do
splatnosti, dluhopisy s pevným výnosem

Ekvivalence

Tato metoda přecenění se používá u majetkových účastí (podstatný nebo rozhodující vliv na rozhodování v jiné právnické osobě). Ekvivalence představuje v daném případě protihodnotu stanovenou na základě podílu na vlastním kapitálu ovládané nebo řízené osoby, kde je uplatňován podstatný vliv.

Postupy účtování dlouhodobého finančního majetku

1. pořízení DFM nákupem od externích osob

043, 06x/ 379

2. pořízení DFM vznikem obchodní společnosti, event. navyšování ZK

a) splacení závazku vyplývajícího ze společenské smlouvy před vznikem společnosti v peněžité formě
378/221

b) splacení závazku vyplývajícího ze společenské smlouvy před vznikem společnosti v nepeněžité formě
- vyřazení majetku v PC 082/022
- ZC 378/082

c) zápis společnosti do OR 062/367

d) zúčtování závazku 367/378

3. prodej DFM

- a) příjem peněz za prodaný DFM 211,221/661
- b) úbytek prodávaného DFM 561/06x

5. Opravné položky k DFM

tvorba opravné položky 579/096
čerpání, zrušení opravné položky 096/579

Vykazování dlouhodobého finančního majetku v rozvaze.

Cena zjištěná k rozvahovému dni (reálná, přeceněná)

– aktiva, účtová skupina 06

Opravné položky – aktiva, účtová skupina 09

Odlišnosti vůči mezinárodní regulaci dle IAS/IFRS

Dlouhodobý finanční majetek upravují standardy IAS 27 (finanční aktiva) a IAS 28 Investice do přidružených podniků.

Významné rozdíly jsou ve vykazování a oceňování derivátů (finanční nástroje) a v přístupu k ekvivalenci.